

Plán péče
o
přírodní rezervaci
Rašeliniště pod Trojanem

součást záměru na vyhlášení

na období
2021-2035

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	5
1.6 Kategorie IUCN	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	6
1.8 Cíl ochrany	9
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	11
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	11
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	11
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	12
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	14
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	14
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	15
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	16
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	16
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	16
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	17
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	17
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	19
3. Plán zásahů a opatření	20
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	20
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	20
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	23
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	23
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	23
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	24
3.5 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	24
3.6 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	24
4. Závěrečné údaje	25
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	25
4.2 Použité podklady a zdroje informací	26
4.3 Seznam používaných zkratk	26
4.4 Podklady pro plán péče zpracoval	26
5. Přílohy	27

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Rašeliniště pod Trojanem

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Kraj Vysočina
okres:	Jihlava
obec s rozšířenou působností:	Jihlava
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jihlava
obec:	Šimanov, Vyskytná nad Jihlavou
katastrální území:	Hlávkov, Jiřín, Šimanov na Moravě

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 639028 Hlávkov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
160		trvalý travní porost		4158	4158
162		ostatní plocha	neplodná půda	165	165
168/1		trvalý travní porost		42102	42102
168/4		trvalý travní porost		5162	5162
171		ostatní plocha	jiná plocha	3028	3028
174/1		trvalý travní porost		594	594
176		trvalý travní porost		10436	10436
177		trvalý travní porost		15789	15789
180		lesní pozemek		43958	1948
368		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	79	79
369		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	500	500
370		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	539	539
Celkem					84500

Katastrální území: 661112 Jiřín

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
677		trvalý travní porost		13606	5406
728		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	60	60
Celkem					5466

Katastrální území: 762482 Šimanov na Moravě

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
768		trvalý travní porost		5706	5706
771/2		trvalý travní porost		1120	1120
785/2		trvalý travní porost		3725	3725
790/3		trvalý travní porost		5387	5387
790/4		trvalý travní porost		1373	1373
790/5		trvalý travní porost		3604	3604
790/6		trvalý travní porost		1860	1860
790/7		trvalý travní porost		1514	1514
791/1		trvalý travní porost		515	515
791/2		trvalý travní porost		876	876
792		trvalý travní porost		7578	7578
794		trvalý travní porost		2811	2811
1075		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	543	543

1076		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	299	299
1088/1		ostatní plocha	silnice	1144	1144
1088/2		ostatní plocha	silnice	95	95
Celkem					38150

* určení výměr částí parcel pomocí GLS

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 604615 Bílý Kámen

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
220/1		lesní pozemek		507218	12262
Celkem					12262

Katastrální území: 639028 Hlávkov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
156/1		lesní pozemek		3406	2177
156/2		lesní pozemek		971	960
159/1		lesní pozemek		25752	1110
159/2		lesní pozemek		58429	17033
161		lesní pozemek		1955	1946
163/8		trvalý travní porost		7558	1333
168/2		lesní pozemek		175	174
168/5		lesní pozemek		2429	2478
180		lesní pozemek		43958	23910
225		orná půda		74646	303
228/2		lesní pozemek		20762	2574
229		trvalý travní porost		317	325
351/1		ostatní plocha	silnice	18004	2569
351/4		trvalý travní porost		903	578
367		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	2012	75
371		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	255	164
Celkem					57709

Katastrální území: 661112 Jiřín

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
677		trvalý travní porost		13606	1917
678		trvalý travní porost		1330	1301
680		lesní pozemek		21318	8520
682		lesní pozemek		15440	226
713/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	3490	117
726		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	1985	73

727		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	262	261
Celkem					12415

Katastrální území: 762482 Šimanov na Moravě

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
765		lesní pozemek		13070	5253
769		lesní pozemek		675	682
770/1		lesní pozemek		35002	4372
771/1		lesní pozemek		451013	12746
784/1		trvalý travní porost		2308	1200
784/2		lesní pozemek		500	508
785/1		lesní pozemek		1220	1187
786/1		lesní pozemek		12539	2351
787/1		lesní pozemek		53836	2969
789/1		lesní pozemek		4964	4945
789/2		lesní pozemek		5249	4719
789/3		lesní pozemek		7637	6055
790/8		trvalý travní porost		2573	2048
795		lesní pozemek		1690	1728
797/1		lesní pozemek		15694	2603
797/2		lesní pozemek		1048	69
797/3		lesní pozemek		5834	995
1066		ostatní plocha	ostatní komunikace	1144	62
1067/1		ostatní plocha	silnice	25325	1075
1067/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	1066	363
1068		ostatní plocha	ostatní komunikace	437	424
1077		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	259	154
Celkem					56508

* určení výměr částí parcel pomocí GIS

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,19			
vodní plochy	0,20		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	0,20
trvalé travní porosty	11,97			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	0,44			
zastavěné plochy a nádvoří			neplodná půda	0,0165
			ostatní způsoby využití	0,4267
plocha celkem	12,80			

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

Území není v překryvu s jiným typem ochrany.

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Soubor přírodně cenných biotopů, zejména nevápnitá mechová slatiniště a přechodová rašeliniště, vegetace vysokých ostřic, vlhké pcháčové louky a smilkové trávníky, s výskytem zvláště chráněných^{*)} a významných ohrožených druhů^{**)}, které jsou na tyto biotopy vázány.

^{*)} dle zákona o ochraně přírody a krajiny

^{**)} dle červených seznamů ČR

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	13,0	<p>Zrašelinělá místa v SV části území (zejména na levém břehu v nivě Jiřinského potoka); výjimečně (ve fragmentech) i jinde vyskytuje se převážně v mozaice s T1.5 Vlhké pcháčové louky, místy v mozaice s R2.3 Přechodová rašeliniště, dále pak s K1 Mokřadní vrbiny, rostou zde roztroušené solitérní dřeviny.</p> <p>Dříve zde bylo více drobných vodních ploch. S významným výskytem rostlin: rosnatka okrouhlolistá (<i>Drosera rotundifolia</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), p. Fuchsův (<i>D. fuchsii</i>), čertkus luční (<i>Succisa pratensis</i>), kozlík dvojdomý (<i>Valeriana dioica</i>), ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>), starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>), suchopýr úzkolistý (<i>Eriophorum angustifolium</i>), vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>), vachta trojlístá (<i>Menyanthes trifoliata</i>), zábělník bahenní (<i>Potentilla palustris</i>). Z mechorostů (červeného seznamu ČR) jsou zde zaznamenány křehutka bledá (<i>Chiloscyphus polyanthos</i> var. <i>pallescens</i>), rokýtek vlhkomilný (<i>Amblystegium radicale</i>), baňatka Mildeova (<i>Brachythecium mildeanum</i>), měřík oválný (<i>Plagiomnium ellipticum</i>), a lesklec Rutheův (<i>Plagiothecium ruthei</i>).</p> <p>Z entomofauny jedinci motýlů hnědásek rozrazilový (<i>Melitaea diamina</i>), ohniváček modrolehý (<i>Lycena hippothoe</i>), přástevník jitrocelový (<i>Parasemia plantaginis</i>), z vážek šídlo sítinové (<i>Aeshna juncea</i>) a šidélko kopovité (<i>Coenagrion hastulatum</i>), jednotlivě v rašelinných tůňkách žijí vzácní brouci potápník (<i>Ilybius crassus</i>) a vodomil (<i>Crenitis punctatostriata</i>), dále pak krytohlav (<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i>); z herpetofauny ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>), z obojživelníků jedinci ropucha</p>	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		obecná (<i>Bufo bufo</i>). Lokalitu využívají ptáci krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>), krkavec velký (<i>Corvus corax</i>), lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>), potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>), sluka lesní (<i>Scolopax rusticola</i>), ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>), včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>).	
R2.3 Přechodová rašeliniště	17,8	Rašeliništní vegetace zastoupená zejména v SZ části území (na pravém břehu v nivě Jiřínského potoka, severně od silnice protínající území), částečně pak v mozaice s R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště (viz výše), dále pak s K1 Mokřadní vrby, rostou zde roztroušené solitérní dřeviny. Část pod vlivem stagnující hladiny povrchové vody (trvalé zaplavení); ve střední části plochy zde dříve byla vodní plocha (zaniklý rybník na Trojanském potoce). S významným výskytem vachty trojlísté (<i>Menyanthes trifoliata</i>), suchopýru úzkolistého (<i>Eriophorum angustifolium</i>), vrbovky bahenní (<i>Epilobium palustre</i>) a zábělníku bahenního (<i>Potentilla palustris</i>), dále zde roste ostřice zobánkatá (<i>Carex rostrata</i>), violka bahenní (<i>Viola palustris</i>). Z hub voskovka vroubkovaná (<i>Hygrocybe coccineocrenata</i>). Z mechorostů (červeného seznamu ČR) jsou zde zaznamenány křehutka bledá (<i>Chiloscyphus polyanthos</i> var. <i>pallascens</i>), rokyt luční (<i>Hypnum pratense</i>), rokytek vlhkomilný (<i>Amblystegium radicale</i>), baňatka Mildeova (<i>Brachythecium mildeanum</i>), měřík oválný (<i>Plagiomnium ellipticum</i>) a lesklec Rutheův (<i>Plagiothecium ruthei</i>). Z entomofauny vážky šídlo sítinové (<i>Aeshna juncea</i>) a šídélko kopovité (<i>Coenagrion hastulatum</i>), jednotlivě v rašelinných tůňkách žijí vzácní brouci potápník (<i>Ilybius crassus</i>) a vodomil (<i>Crenitis punctatostriata</i>), dále pak krytohlav (<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i>). Na lokalitě je hojná ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>). Z ptáků lokalitu využívají čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>) a sluka lesní (<i>Scolopax rusticola</i>). Z mechu se zde nalézá rokyt luční (<i>Hypnum pratense</i>).	a
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	5,3	V severní části (SZ) území se jedná o silně podmáčený pás ostřicových mokřadů podél lesního porostu; v důsledku rozlévání lesního přítoku zde dochází k ukládání jemných organogenních náplavů. V jižní části (JZ pod silnicí – mezi lesem a pravým břehem Jiřínského potoka) se jedná o mozaiku s T1.6 Vlhká tužebníková lada; kdysi pravidelně sklízená louka, nyní zarostlá formacemi vysokobylinných lučních lad s tužebníkem, přecházejícími do zbytků lučního porostu, podél potoka se výrazněji projevuje naplavení živin.	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		Kromě ostřic (<i>Carex</i> sp.) je zde významný zejména porost zábělníku bahenního (<i>Potentilla palustris</i>).	
T1.5 Vlhké pcháčové louky	19,7	Střídavě zamokřená stanoviště nivních luk. Biotop je převážně v mozaice s R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, částečně pak s T2.3 Podhorské a horské smilkové trávníky, jen v malé ploše lze vymezit samostatně. Proto výčet reprezentativních druhů a popis ekosystému je zde stejný jako výše u R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště. V jižní části (JZ pod silnicí) se však vlivem absenci obhospodařování vyvíjejí vlhké pcháčové louky ve vlhká tužebníková lada (T1.6). Zde pak mezi lesem a pravým břehem Jiřínského potoka jsou v mozaice s M1.7 Vegetace vysokých ostřic, proto popis je zde stejný jako výše u M1.7. Dále pak (JV pod silnicí) mezi lesem a levým břehem Jiřínského potoka) se jedná o nesečené mokřadní loučky s významným výskytem vachty trojlísté (<i>Menyanthes trifoliata</i>), violky bahenní (<i>Viola palustris</i>) a zábělníku bahenního (<i>Potentilla palustris</i>), v enklávě mezi lesním porostem na východním okraji dominuje starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>), při potoku výrazněji zvlhčená místa s výskytem kozlíku dvoudomého (<i>Valeriana dioica</i>); na něj je pak z entomofauny vázán výskyt motýlů hnědásek rozrazilový (<i>Melitaea diamina</i>). Z mechorostů (červeného seznamu ČR) jsou zde zaznamenány rokýtek vlhkomilný (<i>Amblystegium radicale</i>) a měřík oválný (<i>Plagiomnium ellipticum</i>).	a
T2.3 Podhorské a horské smilkové trávníky	13,2	Východní okraj území (nad i pod silnicí) Krátkostébelné louky, pastviny a luční lada na minerálně chudém podloží, úhory, světlé lesní lemy. V severozápadní části biotopu (cca 100 m před silnicí) jsou patrné zbytky tůň komorového typu, jinak pravidelně sečený luční porost na silně kyselém, zamokřeném půdním podkladu; v SV okraji vřesové lesní lemy s mochnou nátržníkem (<i>Potentilla erecta</i>). Při okrajích pravidelně sekané louky dosti početná populace všivce lesního (<i>Pedicularis sylvatica</i>), vzácně jetel kaštanový (<i>Trifolium spadiceum</i>). V jižní části (pod silnicí) pomístně hadí mord nízký (<i>Scorzonera humilis</i>), vítod obecný (<i>Polygala vulgaris</i>) a keříčky vřesu (<i>Calluna vulgaris</i>).	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*)) jsou označena prioritní stanoviště a druhy

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	Zachování ekosystému nevápnitých mechových slatinišť o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), p. Fuchsův (<i>D. fuchsii</i>), rosnatka okrouhlostá (<i>Drosera rotundifolia</i>), vachta trojlistá (<i>Menyanthes trifoliata</i>), ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>), hnědásek rozrazilový (<i>Melitaea diamina</i>), přástevník jitrocelový (<i>Parasemia plantaginis</i>), krytohlav (<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i>), ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>), ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>), bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin a stromů na malé části plochy.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 1,66 ha) výskyt druhů prstnatec májový, p. Fuchsův, rosnatka okrouhlostá, vachta trojlistá, ostřice Hartmanova, hnědásek rozrazilový, přástevník jitrocelový, krytohlav, ropucha obecná a ještěrka živorodá rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)
R2.3 Přechodová rašeliniště	Zachování ekosystému přechodových rašelinišť o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem druhů vachta trojlistá (<i>Menyanthes trifoliata</i>), vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>), zábělník bahenní (<i>Potentilla palustris</i>), rokyt luční (<i>Hypnum pratense</i>), voskovka vroubkovaná (<i>Hygrocybe coccineocrenata</i>), krytohlav (<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i>) a ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>), bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin a stromů na malé části plochy.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 2,26 ha) výskyt druhů vachta trojlistá, vrbovka bahenní, zábělník bahenní, rokyt luční, voskovka vroubkovaná, krytohlav a ještěrka živorodá rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	Zachování ekosystému vegetace vysokých ostřic o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem zábělníku bahenního (<i>Potentilla palustris</i>), bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin na malé části plochy.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 0,67 ha) výskyt druhu zábělník bahenní rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)
T1.5 Vlhké pcháčové louky	Zachování ekosystému vlhkých pcháčových luk o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), p. Fuchsův (<i>D. fuchsii</i>), ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>), vachta trojlistá (<i>Menyanthes trifoliata</i>), kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>), hnědásek rozrazilový (<i>Melitaea diamina</i>), přástevník jitrocelový (<i>Parasemia plantaginis</i>), ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>), ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>), bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin na malé části plochy.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 2,50 ha) výskyt druhů prstnatec májový, p. Fuchsův, ostřice Hartmanova, vachta trojlistá, kozlík dvoudomý, hnědásek rozrazilový, přástevník jitrocelový, ropucha obecná a ještěrka živorodá rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T2.3 Podhorské a horské smilkové trávníky	<i>Zachování ekosystému podhorských smilkových trávníků o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem všivce lesního (Pedicularis sylvatica), bez výskytu invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin na malé části plochy.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 1,67 ha) • výskyt druhu všivec lesní • rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Území leží v údolní sníženině mezi lesnatými úbočími Holubovska (675 m n. m.) a Trojanu (658,5 m n. m.) v nadmořské výšce kolem 590 m. Terén území je převážně plochý, zvolna přecházející v mírné svahy. Nachází se při úpatí žulového masivu Roháče (701,6 m n. m.), jehož podklad tvoří [granitoidy] moldanubického plutonu, na styku s rulovým pláštěm [cordierit-biotitickými migmatity] místy porušené tektonickými zlomy. Horninové podloží je překryté deluviálními hlinitopísčitémi až jílovitohlinitými zvětralinami pleistocenního stáří. Územím protéká Jiřinský (též Trojanský) potok, levostranný přítok řeky Jihlavy (povodí Dyje). Jeho kosterní tok i drobné postranní přítoky jsou velmi zachovalé, navíc poměrně čisté; okolí toku místy provázejí nánosy jílovito-písčitéch naplavenin.

Na luční porosty a lada navazují lesní porosty s převahou smrku, příměsí borovice, buku lesního a vtroušenou jedlí, rostoucí na půdních typech chudých a kyselých [dystrických] lesních kambizemí se známkami subrecentního oglejení. Polohy s výskytem periodicky zamokřených [oglejených] půd se vyskytují zvláště v okolí lesních pramenišť.

V údolních partiích po pravé straně Trojanského potoka (v návaznosti na někdejší výtopu zaniklého rybníka) se vyvíjí série společenstev blízkých přechodovým rašeliništím. V podmáčených plochách nacházíme různé typy organozemí, resp. nyní spíše organozemních glejů. Profil rašeliniště je plně zvodnělý; zdá se být dosycen ze spodních pramenů.

Území se nachází v mírně teplé klimatické oblasti (okrsek MT3). Průměrná roční teplota se zde pohybuje okolo 6,5 °C, s ročním úhrnem srážek kolem 600 až 700 mm.

V území je zachovalý vitální soubor relativně málo dotčených rašelinných, mokřadních a lučních společenstev. Zaujímá nelesní enklávu, vklíněnou od jihu v lesním komplexu pod Trojanem. Vlastní jádro rašeliniště je položené severně nad silnicí v západní části ploché, silně podmáčené deprese, protékané Jiřinským potokem.

Nalezneme zde v regionu již vzácnou ukázkou místy silně bultovitěho rašeliniště přechodového typu (*Sphagno recurvii*-*Caricion canescentis*). V nejvíce zamokřených místech nacházíme společenstva ostřice zobánkaté (*Caricetum rostratae*) s mochnou bahenní (*Potentilla palustre*), suchopýrem úzkolistým (*Eriophorum angustifolium*) a vachtou trojlistou (*Menyanthes trifoliata*). Zřejmě se jedná již o pokročilejší „degradační stadia“ zaplavených ostřicových, resp. rašelinných luk. Z poměrně nedávné doby jsou uváděny i nálezy dalších ohrožených druhů rostlin, jako rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*), ostřice dvoumužné (*Carex diandra*) a bahničky (*Eleocharis mamillata*).

Luční společenstva vytvářejí mozaiku vlhčích, spíše nepravidelně kosených, místy rašeliničích louček, sušších krátkostébelných smilkových trávníků, tužebníkových lad a keřovitých vrbín. V jedné z nejzachovalejších lučních enkláv se vyskytuje prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), p. Fuchsův (*D. fuchsii*); ve skladbě bylinného patra nechybí violka bahenní (*Viola palustris*), čertkus luční (*Succisa pratensis*), kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*), starček potoční (*Tephrosieris crispa*) nebo ostřice Hartmannova (*Carex hartmanii*). Na pravidelně kosených vlhčích loukách roste všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*) a jetel kaštanový (*Trifolium spadiceum*). Ze stanovištně charakteristické synusie mechorostů, doprovázející vegetaci vlhčích míst, rašelinných luk a jim blízkých společenstev je možné uvést následující druhy: *Amblystegium radicale*, *Brachythecium mildeanum*, *Bryum pseudotriquetrum*, *Hypnum pratense*, *Plagiomnium ellipticum*, *Plagiothecium ruthei* a játrovku *Chiloscyphus polyanthos* var. *pallascens*.

Zachovalejší části smilkových trávníků s úzkolistými košťavami – košťavou ovčí, resp. také k. vláskovitou (*Festuca ovina*, *F. rupicolla*) podél levého břehu potoka doprovázejí mochna nátržník (*Potentilla erecta*), violka psi (*Viola canina*) a subtilní vítod obecný (*Polygala vulgaris*); setkáme se v nich s nápadnými úbory pupavy bezlodyžné (*Carlina acaulis*), vzácněji i s hadím mordem nízkým (*Scorzonera humilis*). Společenstva v důsledku nekosení (zanechání pastvy) se mění v luční lada, podléhají degradaci (*Deschampsia caespitosa*), resp. zarůstají náletovými dřevinami.

V jižním cípu území (po levém břehu toku) se nachází delší dobu nesečená loučka s výskytem vachty třílisté, violky bahenní i kozlíku dvoudomého. Zde vlivem nehosподаření dochází k přerůstání vytrvalými porosty tužebníku nebo pronikající skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*).

Vegetaci potoční nivy v břehových porostech olší přerůstají vysokostébelné lemy chrastice (*Phalaris arundinacea*). V části jižně pod silnicí přecházejí vlhké louky v eutrofizované, druhově ochuzené formace vysokobylinných lad, ve kterých nabývají dosti výrazné převahy nitrofilní kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*) a vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*).

Území představuje významnou lokalitu řady druhů živočichů, vázaných na rašelinné a vlhké luční biotopy. V nich se vyskytuje také ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), ropucha obecná (*Bufo bufo*) i běžnější skokan hnědý (*Rana temporaria*). Pestrá mozaika louček, lučních lad a pramenišť hostí některé význačné druhy entomofauny. K nejvýznamnějším patří populace ohroženého hnědáška rozrazilového (*Melitaea diamina*), vázaného na vegetaci vlhkých typů stanovišť s hojným výskytem živné rostliny, kterou je kozlík dvoudomý. Z dalších stanovištně významných druhů lze uvést také ohniváčka modrolehého (*Lycaena hippothoe*) nebo perleťovce kopřivového (*Brenthis ino*). K typickým druhům vlhkých ostřicových porostů patří rákosníček *Plateumaris consimilis* a nosatci *Limnobaris dolorosa*, *L. t-album*. K nejvýznamnějším zástupcům vážek náleží šídlo sítinové (*Aeshna juncea*); tento druh patří k typickým prvkům zachovalých rašeliníšť. Zjištěn byl také nehojný výskyt šidélka kopovitého (*Coenagrion hastulatum*) a pravděpodobně se zde rozmnožuje i vážka tmavá (*Sympetrum danae*). Zarůstající vlhké biotopy a tůně hostí specifickou faunu hmyzu. Na jívách byl zjištěn výskyt mandelinky *Cryptocephalus decemmaculatus*, jež patří k lokálním a ohroženým druhům, vázaným na porosty vrb v mokřinách. Z velmi početného druhového spektra vodních brouků patří k nejvýznamnějším vodomil *Crenitis punctatostriata*, reliktní tyrfobiont s lokálním rozšířením a dále acidofilní druh potápníka *Ilybius crassus*. K typickým druhům rašelinných biotopů náležejí také *Agabus affinis*, *Hydroporus tristis*, *H. erythrocephalus* nebo *Enochrus ochropterus*. Poměrně pestrá je i fauna vlastního toku, kde bylo zjištěno druhově bohaté společenstvo reofilních druhů z čeledí *Dytiscidae*, *Hydraenidae*, *Elmidae* a *Gyrinidae*.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Rostliny

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
hadí mord nízký (<i>Scorzonera humilis</i>)		LC	hojně
kozlík dvojdomý (<i>Valeriana dioica</i>)		LC	hojně
ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>)		NT	desítky rostlin
ostřice dvoumužná (<i>Carex diandra</i>)		EN	neověřena, dříve roztroušeně v J části plochy 2
starček potoční (<i>Tephrosieris crispa</i>)		LC	roztroušeně
prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)		NT	lokální populace in situ (+/- 30-40 ex.), luční enkláva T1.5
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	§	NT	desítky v luční enklávě v SV části území
rosnatka okrouhlostá (<i>Drosera rotundifolia</i>)	§§	VU	desítky, vzácně ve zrašelinělých a mírně narušovaných místech luční enklávy v SV části území
vachta trojlistá (<i>Menyanthes trifoliata</i>)	§	NT	vitální polykormony (desítky m ²)
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>)	§	VU	ojedíněle (1-2 ex.)
vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>)		NT	hojně, zejména na biotopech vysokých ostřic, slatinišť a přechodových rašeliníšť

všivec lesní (<i>Pedicularis sylvatica</i>)	§§	VU	desítky, okraje kosené louky (pl. 4)
zábělník bahenní (<i>Potentilla palustris</i>);		NT	hojně, zejména na biotopech vysokých ostřic, slatinišť a přechodových rašelinišť

* dle červených seznamů ČR:

Mechorosty

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
baňatka Mildeova (<i>Brachythecium mildeanum</i>)		LC	malá populace
křehutka bledá (<i>Chiloscyphus polyanthos</i> var. <i>pallascens</i>)		LC	tři malé populace
lesklec Rutheův (<i>Plagiothecium ruthei</i>)		LC	čtyři malé populace
měřík oválný (<i>Plagiomnium ellipticum</i>)		LC	poměrně hojný, celkově zaznamenán na 7 lokalitách
rokyt luční (<i>Hypnum pratense</i>)		NT	jedna malá populace
rokytek vlhkomilný (<i>Amblystegium radicale</i>)		LC	šest malých až hojnějších populací

Obratlovci

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	§§	VU	pár v hnízdní době
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	§§	VU	jedinci
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	§	LC	páry v toku
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	§	LC	
potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	§	VU	
sluka lesní (<i>Scolopax rusticola</i>)	§	VU	
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	§	NT	pár v hnízdní době
včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>).	§§	EN	dospělí jedinci
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	§	VU	desítky
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	§§	NT	hojně

Bezobratlí

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
hnědásek rozrazilový (<i>Melitaea diamina</i>)		VU	desítky; dospělci plošně, vývoj housenek probíhá v biotopech s výskytem živné rostliny kozlíku (<i>Valeriana</i> sp.)

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
potápník (<i>Ilybius crassus</i>)		NT	jednotlivě v rašelinných tůňkách, zvodnělé plochy v nezastíněných porostech rašeliníku a ostrice v J části území
krytohlav (<i>Cryptocephalus decemmaculatus</i>)		EN	jedinci; porosty vrb (na listech osluněných jív) na rašeliništích
ohniváček modrolehý (<i>Lycaena hippothoe</i>)		NT	desítky; dospělci plošně
přástevník jitrocelový (<i>Parasemia plantaginis</i>)		VU	jedinci
šidélka kopovitého (<i>Coenagrion hastulatum</i>)		NT	hojně, dospělci po celé ploše, vývoj larev probíhá v nejvíce zvodnělých plochách
šídlo sítinové (<i>Aeshna juncea</i>)		NT	hojně, vývoj larev probíhá v nejvíce zvodnělých plochách rašelinných biotopů
vodomil (<i>Crenitis punctatostriata</i>)		NT	jednotlivě v rašelinných tůňkách

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

Nejsou známy významné přirozené disturbanční činitele působících v území na předměty ochrany.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Rozhodnutím Magistrátu města Jihlavy č.j. OŽP/05/8455 ze dne 3.11. 2005 bylo území prohlášeno za přechodně chráněnou plochu; tento právní akt pozbyl účinnosti k 31. 12. 2008. V rámci péče (managementu ochrany přírody) došlo počátkem jednadvacátého století k prosvětlení lučních lad s dílčí redukcí náletových dřevin. Dále pak byly pravidelněji sečeny některé luční enklávy a spíše nepravidelně také některé části rašelinišť, tato péče byla nedostatečná a podstatná část lokality nadále degraduje absencí obhospodařování.

b) zemědělské hospodaření

Zemědělské hospodaření na jednosečných lukách mělo zásadní vliv na utváření předmětu ochrany. K usnadnění sklizně bývaly zamokřené části luk odvodňovány stružkami. Obvyklé bylo přepásání lučních enkláv dobyt看. Extenzivní jednosečné louky na stelivo a nepříliš kvalitní píci, sečení v pozdějších agrotechnických termínech (v čase mezi senem a žněmi), včetně toho, že historicky při kosení luk sklizených ke stlaní se pokosil travní porost i s mechy (rašeliníkem) přispělo ke vzniku a udržení stávajících cenných ekosystémů.

Se zaváděním intenzifikace zemědělského hospodaření ve druhé polovině 20. století lze předpokládat ukončení hospodaření na takových, jen obtížně dostupných místech. Zamokřené pozemky podél Jiřínského potoka měly být (dle tehdejšího návrhu) odvodněny, nebo určeny k zalesnění. Pokusy o protnutí rašeliniště vystřelením odvodňovacích příkopů se ukázaly jako neúspěšné – zbyla po nich jen kola tvořená porosty chřastice, patrná ze snímků lokality. Avšak ukončení extenzivního zemědělského hospodaření (na převážné ploše území) je pro další vývoj a udržení cenných ekosystémů negativní: slatiniště, rešeliníště i louky a trávníky degradují, zarůstají dřevinou vegetací a expanzivními bylinami (tužebníkem, třtinou a chřasticí), což vede k ústupu cenných druhů. Ukončením hospodaření došlo k zamokření a tím přerůstání ostricovo-rašelinné vegetace expanzivními bylinami tužebníkem a skřípinou lesní. Eutrofizací potoční nivy dochází k negativnímu šíření vysokostébelných porostů chřastice rákosovité a též

netýkavky žlaznaté podél toku. V důsledku změny podmínek dochází k posunu kdysi pravidelně sklízených lučních společenstev k dystrofním rašelinným mokřadům. Příznivě lze vnímat samovolně vznikající keřové lemy, jež brání šíření expanzivních porostů chrastice nebo vytvářející hodnotný ekoton.

Zcela zničující je pro cenné biotopy, že část plochy pastevních lad byla v průběhu 90. let 20. stol. nevhodně zalesněna výsadbou smrku (tyto plochy proto nejsou zařazeny do přírodní rezervace).

c) rybníkářství

Ve vzdálené minulosti byl v nivě potoka nad mostem dnes již neexistující rybník; na jeho postranním přítoku byla dnes již též zaniklá lesní tůň. V terénu se táhnou stopy dlouhých, snad středověkých náhonů, zbudovaných k zatím nevyjasněnému účelu. Torza těles někdejších hrází dokládají existenci soustavy vodních nádrží. Vlivy těchto vodohospodářských děl na vývoj předmětu ochrany nyní není reálné posoudit.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Ochranné pásmo vodní nádrže Hubenov, KrÚ Kraje Vysočina, Jihlava, č. j. KUJI 87873/2008, ze dne 19. 12. 2008

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	16
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	60681 LHO 3 Jihlava / LHO 1 ORP Jihlava
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,19
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2018 – 31. 12. 2027
Organizace lesního hospodářství	

Jedná se o bezlesí na lesních pozemcích (JPRL 632 C b 102) proto nejsou součástí plánu péče tabulky Přehled výměr a zastoupení SLT, T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich, ani mapy M4 - Lesnická mapa typologická, či M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Jiřínský potok
Číslo hydrologického pořadí	4-16-01-030
Úsek dotčený ochranou (řkm od-do)	7,06 – 7,86
Charakter toku	bystřinný tok, místy s nánosy jílovitých a písčitých náplavů; na toku dochází k vymílání a tvorbě přirozených břehových nátrží, zvláště v jeho meandrovitých partiích
Příčné objekty na toku	most - silniční komunikace; záložní odběrný profil převaděče vodní nádrže (níže po toku)
Manipulační řád	
Správce toku	Povodí Moravy, s.p.
Správce rybářského revíru	
Rybářský revír	
Zarybňovací plán	

Název vodního toku	bezejmenný levostr. přítok Jiřínského potoka
Číslo hydrologického pořadí	4-16-01-030
Úsek dotčený ochranou (řkm od-do)	0,00 – 0,39
Charakter toku	bystřinný tok
Příčné objekty na toku	
Manipulační řád	
Správce toku	Lesy ČR, s.p.
Správce rybářského revíru	
Rybářský revír	
Zarybňovací plán	

Jiřínský (či Trojanský) potok je relativně čistý, po většinu roku dosti vodný tok. Problematické je zaklesnutí dolního úseku toku pod přemostněním, vymílání břehů a zanášení štěrkovitých

stanovišť dna písčitymi, resp. jílovitými náplavy, takže současné podmínky nejsou vhodné pro výskyt typicky bystřinných druhů – raka říčního vranky anebo mřenky mramorované. Problémem je též nynější ráz potočního aluvia výše proti toku, zaplněného souvrstvím nivních náplavů. Tyto nánosy nesvědčí o vhodném způsobu hospodaření v horní části povodí. Kolísání čistoty vody (stopy znečištění) také může omezit její využití pro vodárenské účely (záložní odběrný profil Hubenovské vodní nádrže). Zcela napřímen byl horní úsek toku pod Větrným Jeníkovým (nad zhlavím Trojanského rybníka); vyznačuje se konstantním spádem, zahloubením koryta a souvislým opevněním jeho dna. Taková úprava toku při náhlých dešťových průtržích vede k výraznému zrychlení hydraulického odtoku z povodí (ještě zesíleného systémem drenáží) – a vzniku nemalých škod na dolním úseku toku.

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 1,66 ha)	Jedná se o první plán péče, zatím zde nebyly zásahy naplánované, plocha slatinišť 1,66 ha je současná. Ekosystém je zarůstán metlicí trsnatou (<i>Deschampsia caespitosa</i>), tužebníkem jilmovým (<i>Filipendula ulmaria</i>), skřipinou lesní (<i>Scirpus silvaticus</i>), chřasticí rákosovitou (<i>Phalaris arundinacea</i>) aj.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
výskyt specifických druhů (prstnatec májový, p. Fuchsův, rosnatka okrouhlolistá, vachta trojlistá, ostřice Hartmanova, hnědásek rozrazilový, přástevník jitrocelový, krytohlav, ropucha obecná a ještěrka živorodá)	Jedná se o první plán péče, neprobíhal doposud průběžný monitoring. Vyjmenované specifické druhy jsou zde přítomny, avšak změny v jejich populacích vlivem péče ochrany přírody bude možno zhodnotit až v následujícím plánu péče.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)	Plocha roztroušených dřevin se zvyšuje (nad rámec původní rozlohy v mozaice přítomných společenstev K1), a to zejména vlivem rozrůstajících se společenstev K1 Mokřadní vrbiny, od potoka se rozrůstá společenstvo L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy a od sousedních lesů pak X9 Lesní kultury s nepůvodními dřevinami).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý

ekosystém:	R2.3 Přechodová rašeliniště	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 2,26 ha)	Jedná se o první plán péče, zatím zde nebyly zásahy naplánované, plocha rašelinišť 2,26 ha je současná.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
výskyt specifických druhů (vachta trojlistá, vrbovka bahenní, zábělník bahenní, rokyt luční, voskovka vroubkovaná, krytohlav a ještěrka živorodá)	Jedná se o první plán péče, neprobíhal doposud průběžný monitoring. Vyjmenované specifické druhy jsou zde přítomny, avšak změny v jejich populacích vlivem péče ochrany přírody bude možno zhodnotit až v následujícím plánu péče	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)	Plocha roztroušených dřevin se zvyšuje (nad rámec původní rozlohy v mozaice přítomných společenstev K1), a to zejména vlivem rozrůstajících se společenstev K1 Mokřadní vrby, v návaznosti na les pak část rašeliniště degraduje vzrostlý porost náletových dřevin X9 Lesní kultury s nepůvodními dřevinami (zarůstáním patrně narušeného okraje rašelinných lad), na jižním okraji se pak rozšiřují břehové porosty L2.2 od Jiřínského potoka.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý

ekosystém:	M1.7 Vegetace vysokých ostřic	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 0,67 ha)	Jedná se o první plán péče, zatím zde nebyly zásahy naplánované, plocha vysokých ostřic 0,96 ha je současná. Ekosystém je zarůstán koly porostů chrstice. Vlivem absence pravidelného obhospodařování se rozšiřuje tužebník, skřípina a chrstice.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
výskyt specifických druhů (zábělník bahenní)	Jedná se o první plán péče, neprobíhal doposud průběžný monitoring. Vyjmenované specifické druhy jsou zde přítomny, avšak změny v jejich populacích vlivem péče ochrany přírody bude možno zhodnotit až v následujícím plánu péče	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
rozloha roztroušených křovin (5-10 %)	Na ploše (DP 8) pod silnicí je sekundární koryto Jiřínského s rozšiřujícím se fragmentem jasanovo-olšových luhů s převládající olší lepkavou (Alnus glutinosa). Jižní část zarůstá rozšiřujícími se porosty křovin (vrby).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý

ekosystém:	T1.5 Vlhké pcháčové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 2,50 ha)	Jedná se o první plán péče, zatím zde nebyly zásahy naplánované, plocha vlhkých pcháčových luk 2,50 ha je současná (část však má nyní charakter společenstev vlhkých tužebníkových lad). Vlhké pcháčové louky (T1.5) se zde při absenci obhospodařování (spolu s trvalým zamokřením) vyvíjejí ve vlhká tužebníková lada (T1.6) a to tak, že v jižní části území (pod silnicí) již tužebníková lada převládají, přerůstání porosty tužebníku a skřípiny (tužebníková lada téměř na více než třetině plochy původních pcháčových luk).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý
výskyt specifických druhů (prstnatec májový, p. Fuchsův, ostrice Hartmanova, vachta trojlístá, kozlík dvoudomý, hnědásek rozrazilový, přástevník jitrocelový, ropucha obecná a ještěrka živorodá)	Jedná se o první plán péče, neprobíhal doposud průběžný monitoring. Vyjmenované specifické druhy jsou zde přítomny, avšak změny v jejich populacích vlivem péče ochrany přírody bude možno zhodnotit až v následujícím plánu péče	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)	Severní enkláva (DP 5) značně zarůstá náletovými dřevinami. Jižně pod silnicí část plochy silně zarůstá dřevinami (DP7).	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý

ekosystém:	T2.3 Podhorské a horské smilkové trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 1,67 ha)	Jedná se o první plán péče, zatím zde nebyly zásahy naplánované, plocha smilkových trávníků 1,67 ha je současná.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
výskyt specifických druhů (všivec lesní)	Jedná se o první plán péče, neprobíhal doposud průběžný monitoring. Vyjmenované specifické druhy jsou zde přítomny, avšak změny v jejich populacích vlivem péče ochrany přírody bude možno zhodnotit až v následujícím plánu péče	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
rozloha roztroušených křovin a stromů (5-10 %)	Ekosystém zarůstá náletovými dřevinami na okrajích se sousedními lesními porosty (DP 4), část (na východě DP 6) plochy úmyslně zalesněna lesní kulturou s nepůvodními dřevinami..	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Není shledávána kolize zájmů různých forem ochrany.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o vodní toky

Název vodního toku	Jiřínský potok
Vhodné chemické a fyzikální vlastnosti vody	
Migrační propustnost toku	
Úpravy toku – hydromorfologie	<p>1. Vložení členitých strukturních prahů z neopracovaného přírodního kamene ke zmírnění podélný spád toku a rozčlenění dna v příčném směru, v nepřiměřeně zahloubených úsecích toku, tzn. v úseku pod přemostěním až po odběrný profil záložního převaděče.</p> <p>2. Podpora meandrovitého proudění (aby se písek ze štěrkového lože odplavil, tím vytvořit vhodná stanoviště pro rybí potěr a jiné drobné živočichy); pomístním zúžením toku naskládáním kamenů a mrtvého dřeva do trojúhelníkovitých útvarů (střídavě z obou stran).</p> <p>3. Zakládání štěrkových lavic pro rybí potěr a bezobratlé živočichy (vložení vrstvy štěrku po šíři toku, heterogenní štěrkový materiál frakcí cca 0,5–1 až 16 cm, mocnost štěrkové vrstvy nad 0,4 m).</p> <p>4. Zajištění břehových nátrží vůči jejich dalšímu vymílání.</p> <p><i>Před realizací je nezbytné povolení správního orgánu (viz přehled v bodě 3.4).</i></p>
Břehové porosty	<p>Porosty mírně prosvětlovat a omlazovat – s důrazem na zachování odolnosti břehového pláště podél toku, volnější struktury a věkové rozrůzněnosti.</p> <p>Stojící suché stromy podél břehů potoka je žádoucí ponechat na svém místě (potravní zdroj a nika entomofauny a dutinových hnízdičů).</p> <p><i>Před realizací je nezbytné povolení správního orgánu (viz přehled v bodě 3.4).</i></p>
Odběry vody/manipulace	
Zarybňovací plán	
Výkon rybářského práva	

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště
Typ managementu	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena
Vhodný interval	1x/ 1 – 2 roky, 2x ročně U zachovalých porostů na vodou vydatně sycených stanovištích lze např. interval sečení prodloužit až na 3 – 5 let.
Minimální interval	1x za 3 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ručně vedená nebo speciální technika na sečení mokřadů – např. lištová sekačka
Kalendář pro management	Červenec – srpen (dobu seče upřesňovat podle zralosti semen přítomných ohrožených druhů rostlin)
Upřesňující podmínky	Místa s výskytem expanzních druhů (skřípiny, tužebníku a třtiny) kosit dvakrát ročně – první seč na jaře (konec května), druhá seč v létě (červenec – srpen). K důkladnější eliminaci asanace souvislým stržením drnu. Přípustné je lokální narušování povrchu (např. při seči)

Ekosystém	R2.3 Přechodová rašeliniště
Typ managementu	Sečení s odklizením zelené píce
Vhodný interval	1x/ 1 – 3 roky, 2x ročně Dobře zachovalé a zvodnělé porosty nevyžadují dlouhodobě žádný management nebo postačí jen občasné odstranění náletových dřevin.
Minimální interval	1x za 2 až 10 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje (kosa, křovinořez)
Kalendář pro management	(červenec) srpen - září
Upřesňující podmínky	Místa s výskytem expanzních druhů (chrastice, zejména v částech poblíž toku) kosit dvakrát ročně – první seč na jaře (konec května), druhá seč v létě (červenec – srpen). K důkladnější eliminaci chrastice asanace souvislým stržením drnu.

Ekosystém	M1.7 Vegetace vysokých ostřic
Typ managementu	Sečení s odklizením zelené hmoty, sečení se sušením a odvozem usušené hmoty
Vhodný interval	1x/ 1 – 4 roky
Minimální interval	1x/ 3 – 12 roků
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ručně vedená nebo speciální technika na sečení mokřadů – např. lištová sekačka
Kalendář pro management	červenec – září
Upřesňující podmínky	Náletové dřeviny – především olše a vrby – je nutné z ostřicových porostů vždy odstraňovat. Místa s výskytem expanzních druhů (chrastice) kosit intenzivněji, popř. asanace souvislým stržením drnu.

Ekosystém	T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena
Vhodný interval	1 – 2x/ rok
Minimální interval	1x/ 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje, samohybná lehká technika
Kalendář pro management	½ června – srpen
Upřesňující podmínky	Na místech s vysokou hladinou podzemní vody lze budovat odvodňovací stružky a provádět jejich údržbu.

Ekosystém	T1.6 Vlhká tužebníková lada
Typ managementu	Sečení s odklizením zelené píce
Vhodný interval	1x ročně
Minimální interval	1x/ 1 – 3 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje, samohybná lehká technika
Kalendář pro management	(červenec) srpen - září
Upřesňující podmínky	Je zvolen krátký interval sečí, protože cílem je potlačení tužebníku a obnova hodnotnějších rostlinných společenstev

Ekosystém	T2.3 Podhorské a horské smilkové trávníky
Typ managementu	Sečení se sušením píce a odvozem sena / pastva jednorázová
Vhodný interval	1x ročně
Minimální interval	1x/ 2-3 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje, samohybná lehká technika/ ovce (skot, kůň)
Kalendář pro management	(červen) ½ července – září (říjen)
Upřesňující podmínky	V případě pastvy zajistit ohradníky tak, aby zvířata nevcházela na sousední rašeliniště a slatiniště. Sečení v (červnu) červenci až srpnu, s přiměřeným odstupem následuje krátkodobé jednorázové přepasení v období (půlka srpna) září – říjen. Možná je jednorázová pastva s následným pozdním (září) dosečením nedopasků. Fázový posun sečí (hmyz, ptáci).

Ekosystém	K1 Mokřadní vrbiny
Typ managementu	Odstranění náletu Ředění zápoje
Vhodný interval	5 roků
Minimální interval	20 roků
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje
Kalendář pro management	listopad až březen (veg. klid)
Upřesňující podmínky	Mechanické odstraňování náletu dřevin: z počátku péče bude nutno interval zkrátit, a to třeba až na jeden rok. Upřednostňovat mechanickou likvidaci. Ředění zápoje keřů: je nutné protože zde převažuje cenný světlomilný podrost (skupina R2), je nezbytné, aby šlo o zásahy jemné a maloplošné, jinak hrozí šíření konkurenčně schopných bylin.

c) péče o populace a biotopy živočichů

Pro podporu živočichů, zejména obojživelníků a hmyzu je třeba obnovit a doplnit tůň (např. šidélko kopovité (*Coenagrion hastulatum*) je druh, pro nějž mokřady a luční tůň představují klíčový biotop), a to takto:

- částečně obnovit zanesené rašelinné tůň (*t1*)
- napojit přepouštěcí komorové tůň (*t2*)
- vytvořit tůň či zvodnělé deprese na pcháčových loukách (*t3*)
- vytvořit tůň s hrázkami při okrajích lesních porostů (*t4*), (*t5*)
- rehabilitovat zazemněné lesní tůň (*t6* – mimo PR, v OP)
- vytvořit sérii tůní nebo zvodnělých depresí v potoční nivě (*t7*), (*t8*), (*t9*)
- otevřít zvodně tůní v kompaktních porostech chrastice (*t10*), (*t11*), (*t12*)

Před realizací je nezbytné povolení správního orgánu (viz přehled v bodě 3.4).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) vodní toky

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Zabránit splachům ze silniční komunikace a zajistit pravidelné čištění silničních příkopů, vyloučení solení.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Značení hranic ZCHÚ v terénu bude realizováno podle vyhlášky č. 45/2018 Sb. Cca 12 tabulí s malým státním znakem a s uvedením kategorie (přírodní rezervace), pruhové značení na stromech po obvodu území (cca 3,23 km).

Dva informační panely.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Správní rozhodnutí podle různých právních předpisů jsou nutná k realizaci opatření (resp. podle charakteru opatření je třeba posoudit nezbytnost rozhodnutí, výčet vychází z opatření navržených v tabulce T2):

- kácení dřevin (odstranění náletů, redukce solitér a skupin dřevin, ředění křovin apod.), včetně zásahů do břehových porostů – souhlas ochrany přírody k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách, popř. povolení kácení;
- obnova a doplnění tůní, některé stružky – souhlas ochrany přírody k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách, vodoprávní povolení;
- úpravy hydromorfologie toku – souhlas ochrany přírody k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách, vodoprávní povolení;
- umístění lávky přes potok.

Pro případné další zásahy a opatření je třeba posoudit dle jejich charakteru nezbytnost potřebných správních rozhodnutí či jiných úkonů (zejména orgánu ochrany přírody).

3.5 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Ze strany přístupů od silnice umístit informačních tabule (do každé části území jednu, celkem dvě).

Ke zpřístupnění lokality (včetně realizace péče) zřízení lávky přes potok, která spojí protržená ramena hráze někdejšího rybníka. Lávka (o rozpětí cca 5-6 m) založena na pilířích z nasucho vázaného přírodního kamene, přemostění je možné i z hruběji přitesaných kmenů vhodných rozměrů. Na lávku může navázat haťový chodník na patkách, na povalech z kulatiny či dřevěných pilotách.

3.6 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Ke zjišťování stavu a trendu vývoje (a nastavení dalšího managementu) předmětů ochrany je nutný průběžný monitoring (inventarizační průzkumy opakované v několikaletých intervalech) zaměřený na vegetaci, cévnaté rostliny, obojživelníky, plazy a bezobratlé (uvedené v kap. 1.8). Tyto inventarizační průzkumy by navíc měly zhodnotit (bude-li to již možné) efektivitu realizovaných opatření (managementu).

Vhodný bude monitoring ichthyofauny vodního toku, myrmekofauny ap., kde lze předpokládat doplnění předmětů ochrany.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Sečení s odvozem vysečené hmoty – asanační křovinořezem (R2.3, M1.7 – 1x za 4 roky)	2,50 ha	2 až 3x	156.000,-
Sečení s odvozem vysečené hmoty – asanační k potlačení expanze chrastice rákosovité (L2.2)	0,33 ha	2 až 3 x	20.000,-
Sečení s odvozem vysečené hmoty – regulační, méně časté, ručně vedenou sekačkou (R2.2, T2.3)	2,0 ha	5 x	220.000,-
Sečení s odvozem vysečené hmoty – regulační, častější, lehkou mechanizací (T1.5, T1.6)	4,15 ha	10 x	498.000,-
Kácení a odstraňování dřevin	2 ha	jednorázově	120.000,-
Odvodňovací a zavodňovací stružky	800 bm	jednorázově	218.000,-
Asanace expanzních druhů (stržení drnu)	0,65 ha	jednorázově	195.000,-
Obnova a doplnění nových tůní (vč. zvodnělých depresí)	0,23 ha	jednorázově	345.000,-
Označení území v terénu (tabule 12 ks, pruhové 3,2 km)	KPL	jednorázově	41.000,-
Informační tabule	2	jednorázově	23.000,-
Lávky přes potok, haťové chodníky	KPL	jednorázově	65.000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			1.901.000,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů. Nacenění monitoringu a inventarizací není předmětem plánu péče a neuvádí se v kap. 4.1.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR (2020): Nálezová databáze ochrany přírody. on-line databáze; portal.nature.cz. (cit. 2020-06-25)
- AOPK ČR (2019): Aktualizace mapování biotopů. WMS <http://gis.nature.cz/arcgis/services/Biotopy/PrirBiotopHabitat/MapServer/WMSServer> (cit. 2020-06-25)
- Berka T. (2009): Bryologický průzkum navrhovaného zvláště chráněného území Pod Trojanem.
- Háková A., Klauisová A., Sádlo J. (eds.) 2004: Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- Hejný S. et Slavík B. (eds.) (1988): Květena České socialistické republiky 1. Academia, Praha.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (eds.) (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha
- Kodet V. et al. (2015): Příroda Vysočiny, Pobočka ČSO na Vysočině, online: www.prirodavysočiny.cz (cit 2020-06-25).
- Křivan V. (2009): Závěrečná zpráva k provedení entomologickému inventarizačnímu průzkumu navrhované PR rašeliniště Pod Trojanem.
- Pladias – databáze české flóry a vegetace, www.pladias.cz (cit. 2020-06-25)
- Pokorný P. (2009): Plán péče o PR Pod Trojanem na období 2010 – 2019 návrh na vyhlášení, Pobočka ČSO na Vysočině.
- Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i. <http://www.dibavod.cz/17/geodatabase-dibavod.html> (cit. 2020-06-25)

Mapy Katastru nemovitostí, Základní mapa ČR 1:10 000 (2020) a Ortofotomapy, Archiválie Ústředního archivu zeměměřictví a katastru (Císařské povinné otisky map stabilního katastru Moravy a Slezska 1:2880 (1824-1843), Státní mapa 1:5000 – odvozená (1966), archivní Ortofotomapy a Letecké měřické snímky; archivnimapy.cuzk.cz (cit. 2005-06-25)); Český úřad zeměměřický a katastrální

4.3 Seznam používaných zkratk

PP přírodní památka
PR přírodní rezervace
OP ochranné pásmo
ZCHÚ zvláště chráněné území
SO silně ohrožený druh
O ohrožený druh

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Odbor životního prostředí a zemědělství, Krajského úřadu Kraje Vysočina

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky:

Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy:

Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy:

Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie:

Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Tabulka - T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	3,19	<p>Mozaika nevápnitých mechových slatinišť R2.2 (48 %), vlhkých pcháčových luk T1.5 (32 %), přechodových rašelinišť R2.3 (2 %) a mokřadních vrbín K1 (18 %).</p> <p>V severní části je plocha protnuta suchým odvodňovacím příkopem porostlým dřevinami; podél levostranného bezejmenného přítoku Jiřínského potoka roste lem olší; v severovýchodním výběžku plochy je několik pramenů; ve střední části byla plocha součástí někdejší zátopy rybníka na Jiřínském potoce (výrazný terénní předěl protržené hráze), v bývalé výtopě plocha zarůstá metlicí trsnatou (<i>Deschampsia caespitosa</i>);</p> <p>v jižní části reliktní postranní tůň v prostoru mezi silnicí, Jiřínským potokem a hrází zaniklého rybníka; tůň je téměř zcela zazemněna, z části zarostlá keřovitými vrbami, resp. společenstvy vysokobylinných lad s tužebníkem jilmovým (<i>Filipendula ulmaria</i>), skřipinou lesní (<i>Scirpus silvaticus</i>) aj., v organozemí vyplněném prostoru hlubší zátopy tůně dochází k rašelinění – vegetace mochny bahenní (<i>Potentilla palustre</i>) se suchopýrem úzkolistým (<i>Eriophorum angustifolium</i>) ad.</p> <p>Význačný biotop entomofauny i herpetofauny (<i>Melitaea diamina</i>, <i>Parasemia plantaginis</i>, <i>Zootoca vivipara</i>, <i>Bufo bufo</i> ad.) s výskytem významných druhů rostlin (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>, <i>Valeriana dioica</i>, <i>Succisa pratensis</i>, <i>Carex hartmanii</i>, <i>Tephrosia crispa</i> ad.).</p> <p>Na ploše je zapotřebí extenzivní luční hospodaření, popř. obnovení a doplnění tůň.</p> <p>Cíl péče: Zachování ekosystému nevápnitých mechových slatinišť v mozaice s vlhkými pcháčovými loukami a přechodovými rašeliništi, s výskytem významných druhů (např. vachta trojlístá, hnědásek rozrazilový, přástevník jitrocelový, ropucha obecná a ještěrka živorodá), udržet rozlohu roztroušených křovin (K1) a stromů pod 10 % plochy.</p>	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena Na slatiništích a rašeliništích druhově bohatých a s vysokou diverzitou bezobratlých seč mozaiková Na lukách s vysokou diverzitou bezobratlých seč fázovaná	1	VII – VIII	1x /1 až 2 roky
			Sečení expanzních druhů (skřipiny, tužebníku a třtiny)	1	V/ VII-VIII	2x ročně
			Pročištění odtokové rýhy silničního příkopu	1	celoročně	jednorázově (a opakovat dle míry zanášení)
			Redukovat dřeviny pod 10 % dílčí plochy*)	2	½ IX – III	jednorázově
			Asanace expanzních druhů (stržení drnu chřastice, apod.)	2	celoročně	jednorázově
			Obnova a doplnění tůň*)	3	celoročně	jednorázově
			Vytvoření povrchových odvodňovacích stružek umožňujících sečení trvale zaplavených ploch (zejména T1.5), popř. k napájení tůň vodou*),	3	celoročně	jednorázově
2	2,40	<p>Mozaika přechodových rašelinišť R2.3 (91 %) a mokřadních vrbín K1 (9 %).</p> <p>Rašelinná společenstva s význačným výskytem vachty trojlísté (<i>Menyanthes trifoliata</i>), suchopýrem úzkolistým (<i>Eriophorum</i></p>	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena Na částech plochy druhově bohatých a s vysokou diverzitou bezobratlých seč mozaiková	1	VIII – IX	1x /2 až 4 roky
			Sečení expanzních druhů (chřastice)	1	V/ VII-VIII	2x ročně

označení díleč plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		angustifolium), porosty mochny bahenní (Comarum palustre), ostrice zobánkaté (Carex rostrata), s violkou bahenní (Viola palustris), ploníkové bulty, pomístně nárosty keřů; ve střední části součást zátopy zaniklého rybníka na Jiřinském potoce (dosud patrný průběh tělesa někdejší, byť fragmentované hráze); na severním okraji plochy zarůstá rašeliniště porostem náletových dřevin. Kdysi pravidelně sklizené luční plochy, na ploše je zapotřebí sečením zachovat resp. obnovit typický biotop rašeliniště (rašelinných luk, podmíněných sečením a sklizením píce), k tomu místy obnovit odtokové stružky k odvádění stagnující povrchové vody. Na severním okraji navodit spontánní obnovu biotopu přechodového rašeliniště po odstranění porostů náletových dřevin. Cíl péče: Zachování ekosystému přechodových rašelinišť, s výskytem významných druhů (např. vachta trojlistá, ještěrka živorodá), udržet rozlohu roztroušených křovin (K1) a stromů pod 10 % plochy.	Redukovat křoviny a roztroušené (či solitérní) dřeviny pod 10 % díleč plochy*)	2	XI – III	jednorázově
			Odstranění vzrostlých náletových dřevin (téměř zapojeného porostu) na severním okraji plochy*)	2	XI – III	jednorázově
			Asanace expanzních druhů	2	celoročně	jednorázově
			Vytvoření povrchových odvodňovacích stružek umožňujících převedení nadměrných lesních přítoků*)	3	celoročně	jednorázově
3	0,27	Porosty vegetace vysokých ostric M1.7 (100 %) Silně podmačený pás ostřicových porostů podél lesního porostu, se záblbníkem bahenním, místy kola porostů chřastice; v důsledku rozlévání lesního přítoku zde dochází k ukládání jemných organogenních náplavů; Na ploše je zapotřebí občasné sečení, zejména k potlačení chřastice, obnovit povrchové stružky k odvádění stagnující povrchové vody. Cíl péče: Zachování ekosystému vegetace vysokých ostric, zde bez roztroušených dřevin.	Sečení s odklizením zelené hmoty, sečení se sušením a odvozem usušené hmoty	1	VIII–IX	1x /1 až 4 roky
			Sečení expanzních druhů (uzavřená kola chřastice)	1	VIII	1x ročně
			Odstraniv všechny dřeviny z díleč plochy*)	2	XI – III	jednorázově
			Doplnění zvodnělých depresí stržením kola chřastice v pramenné zvodni	3	celoročně	jednorázově
			Vytvoření povrchových odvodňovacích stružek umožňujících převedení nadměrných lesních přítoků*)	3	celoročně	jednorázově
4	1,44	Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného T2.3B (100%) Pravidelně sečený luční porost na silně kyselém, zamokřeném půdním podkladu; v SV okraji vřesové lesní lemy s mochnou nátržníkem (Potentilla erecta); místy šťovík tupolistý (Rumex obtusifolius);	Sečení se sušením píce a odvozem sena / jednorázová pastva Fázovaná seč	1	sečení VII-VIII a pastva IX (pastva VI-VII a dosečení nedopasků IX)	1x /1 až 2 roky
			Obnova tůň, včetně obnovení povrchové napájecí stružky (odvádějící vodu z trvale zaplavených ploch na díleč ploše 1) a redukcí dřevin na hrázi*)	2	IX – IV	jednorázově

označení díleč plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		na západním okraji nyní suchá tůň komorového typu (▲ púdorysu). Roztroušené dřeviny do 5 % plochy. Dále však plocha zarůstá náletovými dřevinami na okrajích se sousedními lesními porosty (X9). Je zde třeba udržet extenzivní hospodaření, možné zavedení pastvy. Potlačit rozrůstání lesních lemů. Po obnovení tůně lze očekávat její osídlení obojživelníky. Cíl péče: Zachování ekosystému smilkových trávníků, udržet rozlohu roztroušených dřevin pod 5 % plochy.	Odstranění vzrostlých náletových dřevin (lesních lemů zasahujících na louku/pastvinu *), ponechat jen roztroušené dřeviny do 5 % výměry díleč plochy	2	XI – III	jednorázově
5	0,51	Mozaika vlhkých pcháčových luk T1.5 (60 %) a náletů dřevin X12 (40 %) Lesní těžbou a přerýváním zvěří narušená světlina – kdysi zřejmě sklizená vlhčí loučka, nyní příznaky degradace, mineralizace rašeliny; vegetační pokryv formací trsnatých ostřic (<i>Carex nigra</i> <i>ssp. fusca</i> , <i>Deschampsia caespitosa</i>); v okrajích zastíněné, již přestárlé ploníkové buly, plocha značně zarůstá náletovými dřevinami. Cíl péče: Zachování ekosystému vlhkých pcháčových luk, rozloha roztroušených dřevin pod 10 % plochy.	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena	1	VI-VIII	1x ročně
			Odstranění vzrostlých náletových dřevin (téměř zapojeného porostu) v západní části plochy*)	2	XI – III	jednorázově
			Redukovat křoviny a roztroušené dřeviny*) pod 10 % výměry díleč plochy	2	XI – III	jednorázově
6	0,22	Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného T2.3B (71 %), část pak úmyslně zalesněna lesní kulturou s nepůvodními dřevinami X9 (29 %) Fragment delší dobu zemědělsky neobhospodařovaných smilkových trávníků, pomístně hadí mord nízký (<i>Scorzonera</i> <i>humilis</i>), vítod obecný (<i>Polygala vulgaris</i>) a keříčky vřesu (<i>Calluna vulgaris</i>). Místy roztroušené dřeviny. Na východě téměř třetina plochy úmyslně zalesněna lesní kulturou s nepůvodními dřevinami. Cíl péče: Zachování ekosystému smilkových trávníků, udržet rozlohu roztroušených dřevin pod 5 % plochy.	Sečení se sušením píce a odvozem sena / pastva jednorázová	1	sečení VII-VIII a pastva IX (pastva VI-VII a dosečení nedopasků IX)	1x ročně
			Odstranění vzrostlých náletových dřevin (včetně lesních porostů zasahujících na louku/pastvinu *), ponechat jen roztroušené dřeviny do 5 % výměry díleč plochy	2	XI – III	jednorázově
7	1,342	Mozaika vlhkých pcháčových luk T1.5 (80 %), podhorských smilkových trávníků T2.3B (2 %) a mokřadních vrbín K1 (18 %).	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena Fázovaná seč	1	VI-VIII	1x ročně

označení díleč plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		<p>Vlhké pcháčové louky (po obou stranách navazují na jasanovo-olšové luhy v nivě Jiřínského potoka, na východním okraji díleč plocha zabíhá enklávou do okolního lesního porostu a nad enklávou je studánka, ze které teče voda po svahu), na loukách výskyt vachty trojlisté (<i>Menyanthes trifoliata</i>), violky bahenní (<i>Viola palustris</i>), enklávě na východním okraji dominuje starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>), výrazněji zavlhčená místa díleč plochy s výskytem kozlíku dvoudomého (<i>Valeriana dioica</i>) a na něj vázaného ohroženého hnědáka rozrazilového (<i>Melitaea diamina</i>); dlouhodobější neobhospodařování spolu s trvalým zamokřením vede k přerůstání cenných rostlinných společenstev porosty tužebníku a skřípiny (prakticky degraduje při absenci obhospodařování ve vlhká tužebníková lada). Podél potoka se výrazněji projevuje eutrofizace, resp. naplavení živin. Na severu plochy u silnice je zamokřený lem s náletovými dřevinami.</p> <p>Na ploše je zapotřebí obnovit extenzivní hospodaření a sečením se sklizením píce obnovit typický biotop vlhkých pcháčových luk (zejména potlačit tužebník a skřipinu).</p> <p>Cíl péče: Zachování ekosystému vlhkých pcháčových luk, rozloha roztroušených dřevin pod 10 % plochy.</p>	Pročištění odtokové rýhy silničního příkopu	1	celoročně	jednorázově (a opakovat dle míry zanášení)
			Obnovení povrchových odvodňovacích stružek umožňujících sečení trvale zaplavených ploch (zejména T1.5)	2	celoročně	jednorázově
			Odstranění vzrostlých náletových dřevin (kromě linie u silnice) na severním okraji plochy (u silnice *)	2	XI – III	jednorázově
			Redukovat křoviny a roztroušené dřeviny pod 10 % výměry díleč plochy*)	2	XI – III	jednorázově
8	1,37	<p>Mozaika vegetace vysokých ostřic M1.7 (29 %), vlhkých tužebnickových lad T1.6 (50 %), jasanovo-olšových luhů L2.2 (11 %) a mokřadních vrbín K1 (10 %).</p> <p>Dříve pravidelně sklizená nivní louka, nyní zarostlá formacemi vysokobylinných lučních lad s dominantním tužebníkem (<i>Filipendula ulmaria</i>), hojně skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>), vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>); místy chrastice rákosovitá (<i>Phalaris arundinacea</i>);</p> <p>V severní části pod silnicí je sekundární koryto Jiřínského s rozšiřujícím se fragmentem jasanovo-olšových luhů s převažující olší lepkavou (<i>Alnus glutinosa</i>). Jižní část zarůstá rozšiřujícími se porosty křovin (vrbín).</p> <p>Na ploše je zapotřebí obnovit extenzivní hospodaření a sečením se sklizením píce. Obnovením hospodaření by se část tužebnickových lad mohla obnovit na vlhké pcháčové louky.</p> <p>Cíl péče: Zachování ekosystému vegetace vysokých ostřic, rozloha roztroušených dřevin do 0,25 ha.</p>	Sečení s odklizením zelené hmoty, sečení se sušením a odvozem usušené hmoty Zejména na částech lad fázovaná seč	1	VIII–IX	1x /1 až 4 roky
			Sečení expanzních druhů (chrastice, skřípina, tužebník)	1	VIII	1x ročně
			Redukovat dřeviny na díleč ploše (ponechat jen břehové porosty a několik málo solitér *)	2	XI – III	jednorázově
			Doplnění zvodnělých depresí stržením drnu chrastice a jiných expanzních druhů	3	celoročně	jednorázově
			Asanace expanzních druhů stržením drnu a obnovou travinných porostů (mulčováním apod.)	3	celoročně	jednorázově

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
9	0,14	Dva fragmenty nevápnitých mechových slatinišť R2.2 (100 %). Cenný výskyt suchopýru úzkolistého (Eriophorum angustifolium), zábělníku bahenního (Comarum palustre), vachty trojlisté (Menyanthes trifoliata), ojediněle vrby ušaté (Salix aurita). Cíl péče: Zachování ekosystému nevápnitých mechových slatinišť, udržet tyto plochy bez dřevin.	Sečení s odklizením zelené píce, sečení se sušením píce a odvozem sena	1	VII – VIII	1x /1 až 2 roky
			Odstraniv všechny dřeviny z dílčí plochy*)	2	XI – III	jednorázově
10	1,86	Porosty údolních jasanovo-olšových luhů (L2.2) Niva Jiřinského potoka, tok je lemován břehovým porostem olše, vtroušeně vrba ušatá (Salix aurita), bez typického bylinného podrostu; přavládá chřastice (Phalaris arundinacea); na toku dochází k rozvoji bočních břehových nátrží (protržení meandrů), v níže položeném úseku toku je dno potoka v důsledku předchozího prohrnutí, resp. následného zpětného vymílání nepřiznivě prohloubené; místy výrazné narušení stability koryta v příčném směru (stržení břehů); severně od silnice jsou patrně hráze zaniklé tůně. Cíl péče: N/A	Sečením s odklizením zelené hmoty potlačovat expanzi chřastice mimo olšinu	1	VIII	1x /1 až 4 roky
			Pročištění odtokové rýhy silničního příkopu	1	celoročně	jednorázově (a opakovat dle míry zanášení)
			Vytvoření povrchových odvodňovacích stružek umožňujících převedení vody ze stružek na okolních plochách*)	2	celoročně	jednorázově
			Zřízení přístupové lávky přes potok, která spojí protržená ramena hráze někdejšího rybníka, popř. více lávek nutných k odvozu vykosené hmoty z lokality*) Popř. doplnit o haťové chodníky			
			Doplnění tůní nebo zvodnělých depresí stržením terénu s chřasticí	3	celoročně	jednorázově
			Úpravy hydromorfologie toku (vložení prahů, zužování toku kamenivem, vytváření šterkových lavic, zajištění břehových nátrží *)	3	celoročně	jednorázově
			Redukce dřevin (břehové porosty prosvětlovat a omlazovat, avšak stojící suché stromy ponechat *)	3	XI – III	jednorázově

*) Před realizací ověřit, zda je nezbytné povolení správního orgánu (viz přehled v bodě 3.4).

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Plán péče o přírodní rezervaci Rašeliniště pod Trojanem

Příloha M1 - Orientační mapa s vyznačením území

0 200 400 600 800 1 000 metry

Podkladová data © ČÚZK

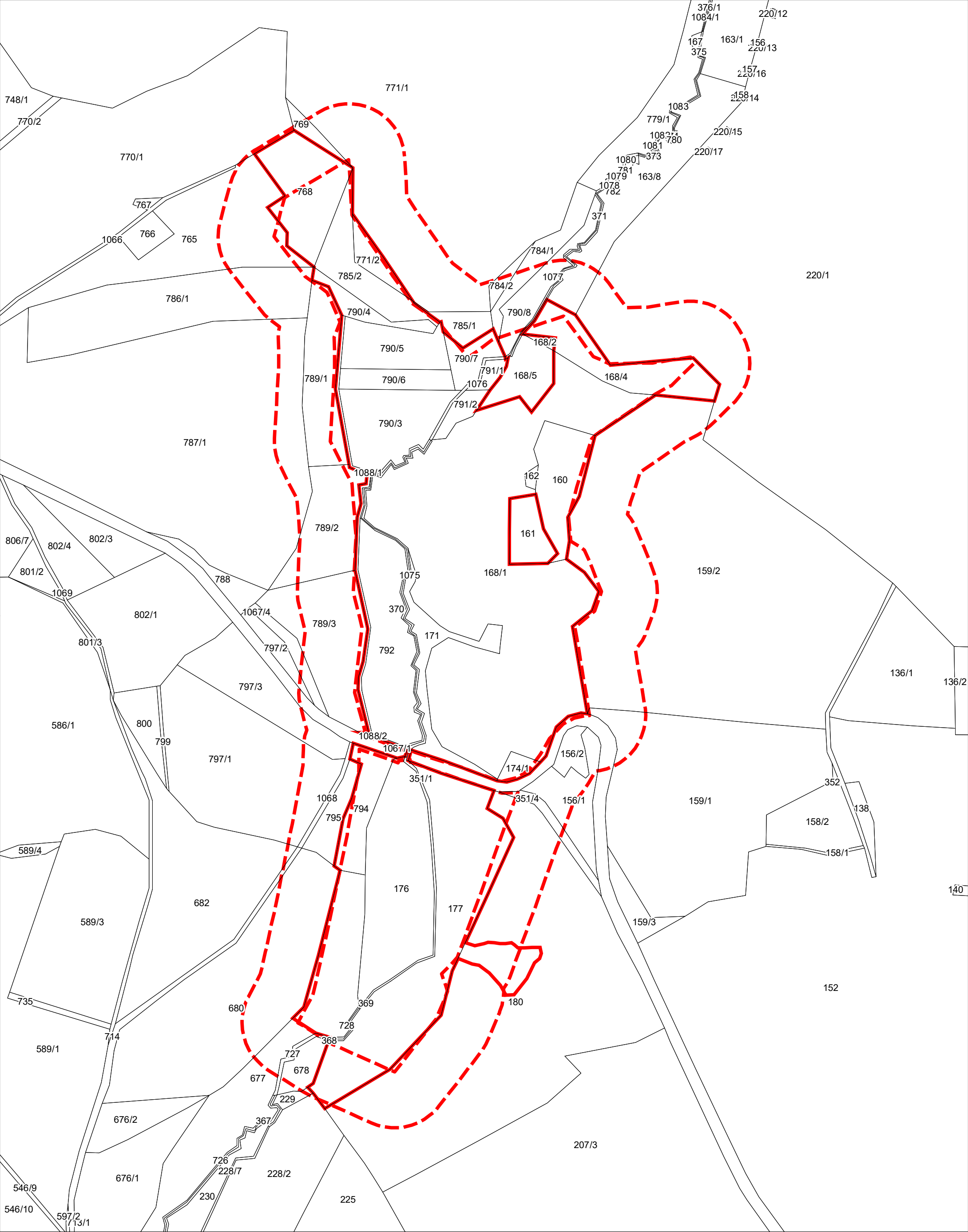
1:20 000

Legenda

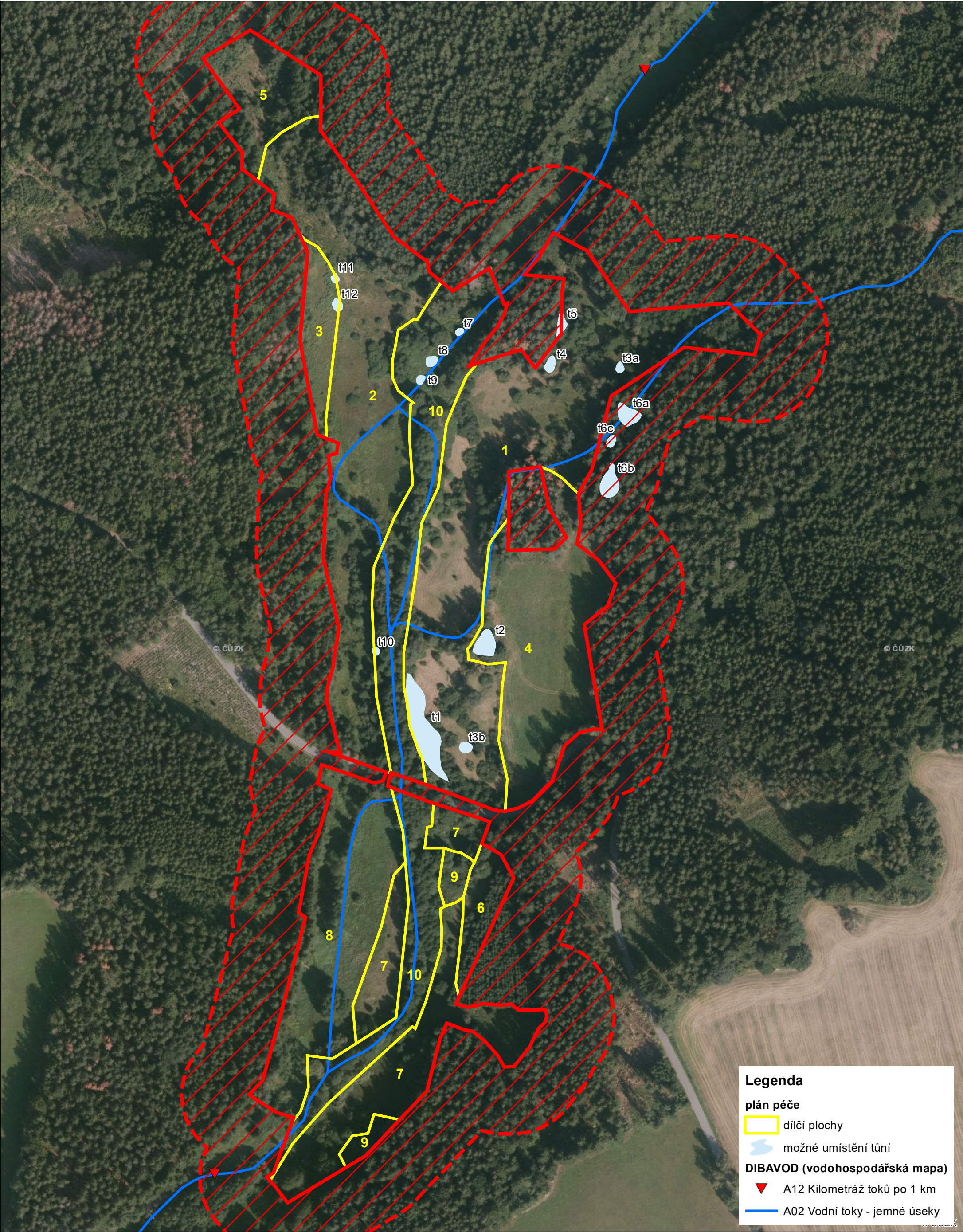
hranice PR Rašeliniště pod Trojanem

hranice OP PR Rašeliniště pod Trojanem

Legenda

- hranice PR Rašeliniště pod Trojanem
- hranice OP PR Rašeliniště pod Trojanem

Legenda

plán péče

dílčí plochy

možné umístění tůní

DIBAVOD (vodohospodářská mapa)

A12 Kilometráž toků po 1 km

A02 Vodní toky - jemné úseky